

# DOMAIN-DRIVEN DESIGN

Zdeněk Merta

# Domain-Driven Design

je způsob vývoje a údržby software  
v komplexních problémových doménách.

# DOMAIN-DRIVEN DESIGN

- Collaborative Modelling
- Strategic Design
- Tactical Design

# KOMPLEXITA SOFTWARE

---

# KOMPLEXITA SOFTWARE

- Doménová komplexita
- Technická komplexita

# DOMÉNOVÁ KOMPLEXITA

- Složitost problémové domény
- Složitost business problémů, které v ní řešíme

# TECHNICKÁ KOMPLEXITA

- Složitost technického řešení
- Počet použitých technologií
- Znalost a prověřenost použitých technologií

Domain-Driven Design

se soustředí na doménovou komplexitu.



# BOJ SE SOFTWAREVOU KOMPLEXITOU

- Rozdělení a integrace
- Abstrakce

# ROZDĚLENÍ A INTEGRACE

- Rozdělit problém na menší logické celky
- Integrovat je
- Opakovat dokud nemáme kompletní řešení

# ABSTRAKCE

- Eliminovat nepodstatné
- Soustředit se na důležité

# OBLASTI ŘEŠENÍ

- Problem Space
- Solution Space

SUBDOMÉNY

---

Pro zvládnutí komplexity v solution space dělíme problem space do menších částí.

Jednotlivé části obvykle odpovídají organizační struktuře společnosti.

Conway's Law

Ne každá část problému vyžaduje stejné úsilí  
a stejnou kvalitu řešení.



# SUBDOMÉNY

- Core
- Supporting
- Generic

# CORE DOMAIN

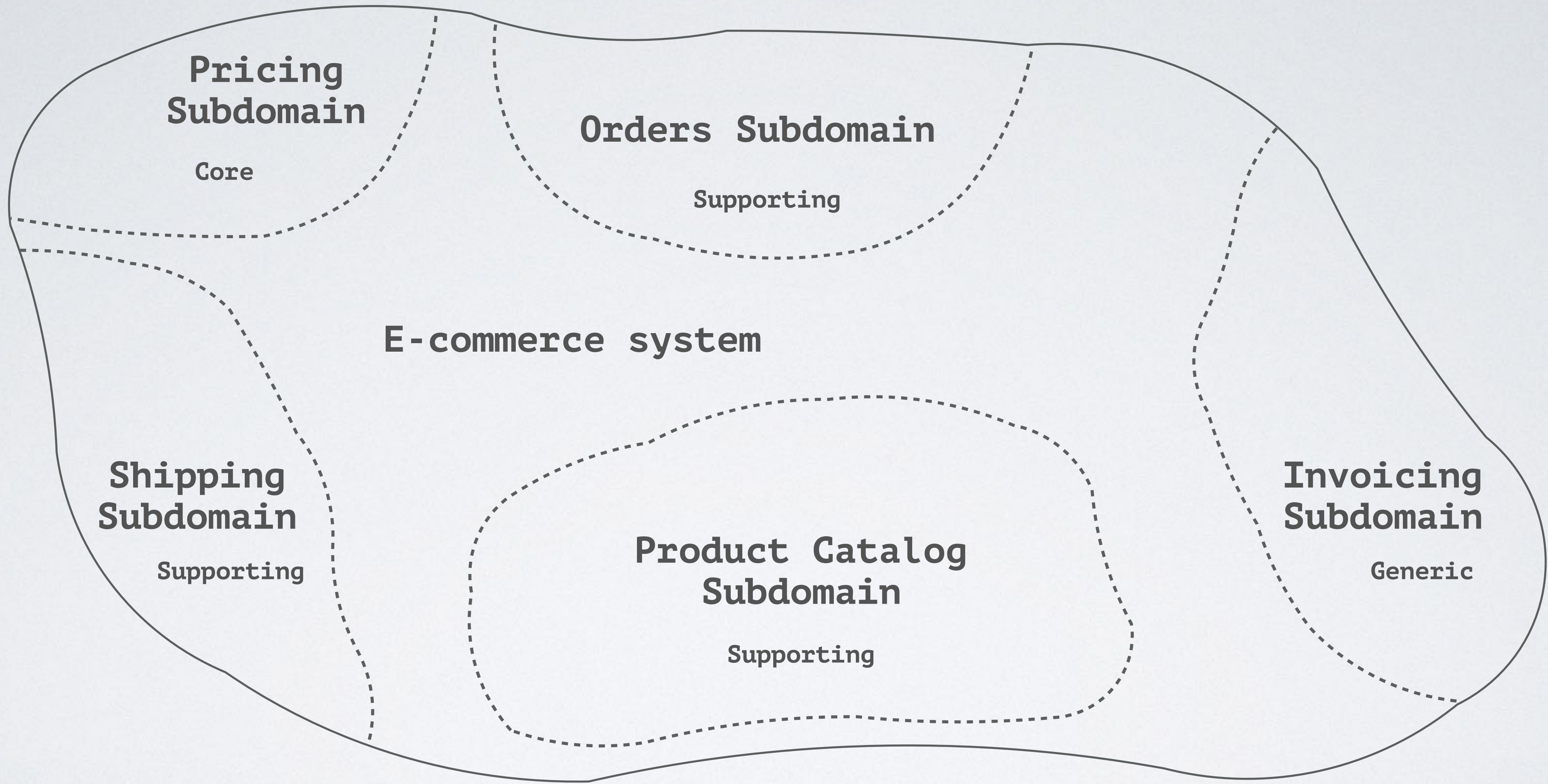
- Nejdůležitější část problémové domény
  - To, co má vydělat peníze
  - To, co má odlišit od konkurence a poskytnout konkurenční výhodu
  - To, proč software vzniká
- Vyžaduje
  - Největší úsilí
  - Nejlepší vývojáře

# SUPPORTING DOMAIN

- Nutná pro podporu businessu, ale ten na ni nestojí a nepadá
- Není nutné do ní tolik investovat
- Mohou na ni pracovat méně zkušení vývojáři
- Vhodná pro outsourcing

# GENERIC DOMAIN

- Obecná část problémové domény
- Obvykle je možné ji nahradit hotovým řešením od třetí strany



Subdomény patří do problem space.

MODEL

---

# MODEL

- Řešení komplexních problémů
- Abstrakce reality
- Obsahuje pouze koncepty relevantní pro řešení business problémů



Modely nejsou ani správné, ani špatné,  
jsou pouze užitečné a neužitečné.

# DOMAIN MODEL

---

# DOMAIN MODEL

- Abstrakce problémové domény
- Spolupráce mezi doménovými a technickými experty

# VYJÁDŘENÍ DOMAIN MODELU

- Kód
- Konverzace mezi doménovými a technickými experty
- Dokumentace a diagramy

Většina vývojářů se s Domain Modelem nikdy neseetkala.

Jejich denním chlebem je Data Model.

# UBIQUITOUS LANGUAGE

---

Všechna vyjádření modelu spojuje  
společný jazyk.

# UBIQUITOUS LANGUAGE

- Společný jazyk všech členů vývojového týmu
- Tvoří jej businessové termíny, ne technické.
- Pojmenovává doménové koncepty a business procesy.



# BOUNDED CONTEXT

---

V komplexních problémových doménách  
nikdy neexistuje pouze jeden model.

Přesto se o něj vývojové týmy často pokouší.

# ROZSÁHLÝ MODEL - PROBLÉMY

- Vysoká komplexita
- Nejednoznačnost v jazyce
- Ztráta integrity

Z rozsáhlých modelů bohužel často vzniká  
Big Ball of Mud.

# BIG BALL OF MUD

- Rozsáhlý a komplexní model
- Velké množství vzájemně provázaných a propojených částí
- Funguje to, ale nikdo pořádně neví, jak a proč
- Implementace nových funkcí je:
  - Pomalá
  - Drahá
  - Riskantní

Komplexní a rozsáhlé modely dělíme  
na více menších modelů  
s explicitními hranicemi.

# BOUNDED CONTEXT

- Chrání model a explicitně definuje hranice jeho použitelnosti
- Koncepty uvnitř mají dobře definovaný kontext



# HRANICE BOUNDED CONTEXTU

- Jednoznačnost jazyka
- Struktura organizace
- Vývojové týmy

# IMPLEMENTACE BOUNDED CONTEXTU

- Monolith - modul, namespace, package
- Microservices - služba

Bounded Contexty patří do solution space.

V ideálním případě platí:

| Bounded Context = | Subdomain

# CONTEXT MAP

---

Každá komplexní aplikace se skládá  
z více Bounded Contextů.

Context Map mapuje Bounded Contexty  
a vztahy mezi nimi.

# CONTEXT MAP OBSAHUJE

- Bounded Contexty a vztahy mezi nimi
- Způsob jejich integrace
- Týmy, které na nich pracují
- Riziková místa
- Další užitečné informace - Bandwidth, plánované zrušení/nahrazení, ...



# CONTEXT MAP

- Zachycuje pouze aktuální stav
- Pro zachycení budoucího stavu je nutné udělat novou mapu

# CONTEXT MAP

- Poskytuje high-level pohled na systém
- Pomáhá dělat strategická rozhodnutí
- Umožňuje rychlou orientaci novým členům týmu

# VZTAHY MEZI BOUNDED CONTEXTY

- Organizační vztahy - popisují vztahy mezi vývojovými týmy
- Technické vztahy - popisují způsob integrace

# UPSTREAM / DOWNSTREAM

- Upstream ovlivňuje Downstream
- Způsoby ovlivnění:
  - Technické
  - Plánování
  - Reakce na požadavky

# SHARED KERNEL

- Více týmů sdílí společnou část modelu, ve zbytku se liší
- Zvýšené nároky na komunikaci mezi týmy
  - Každá úprava musí být schválena všemi
  - Nutnost domluvit se, kdo bude dělat vývoj a údržbu
- Sdílet co nejméně

# PARTNERSHIP

- Spolupráce mezi dvěma týmy, které pracují na vlastních Bounded Contextech a mají společné cíle
- Společně plánují vývoj a integraci vzájemně závislých částí
- Vývoj směřují do stejného release

# CUSTOMER / SUPPLIER

- Poskytovatel (Supplier) je ochotný spolupracovat s konzumentem (Customer)
- Konzument může ovlivnit poskytovaný model

# CONFORMIST

- Poskytovatel nechce nebo nemůže spolupracovat s konzumentem
- Konzument nemůže poskytovaný model ovlivnit a musí se přizpůsobit, stává se z něj konformista



# ANTI-CORRUPTION LAYER

- Poskytovatel nechce nebo nemůže přizpůsobit model požadavkům konzumenta
- Konzument se nechce přizpůsobit modelu poskytovatele
- Konzument transformuje model poskytovatele na svůj vlastní (vytvoří adaptér)
- Výhody:
  - Oddělenost modelů
  - Minimalizace dopadů změn v modelech

# SEPARATE WAYS

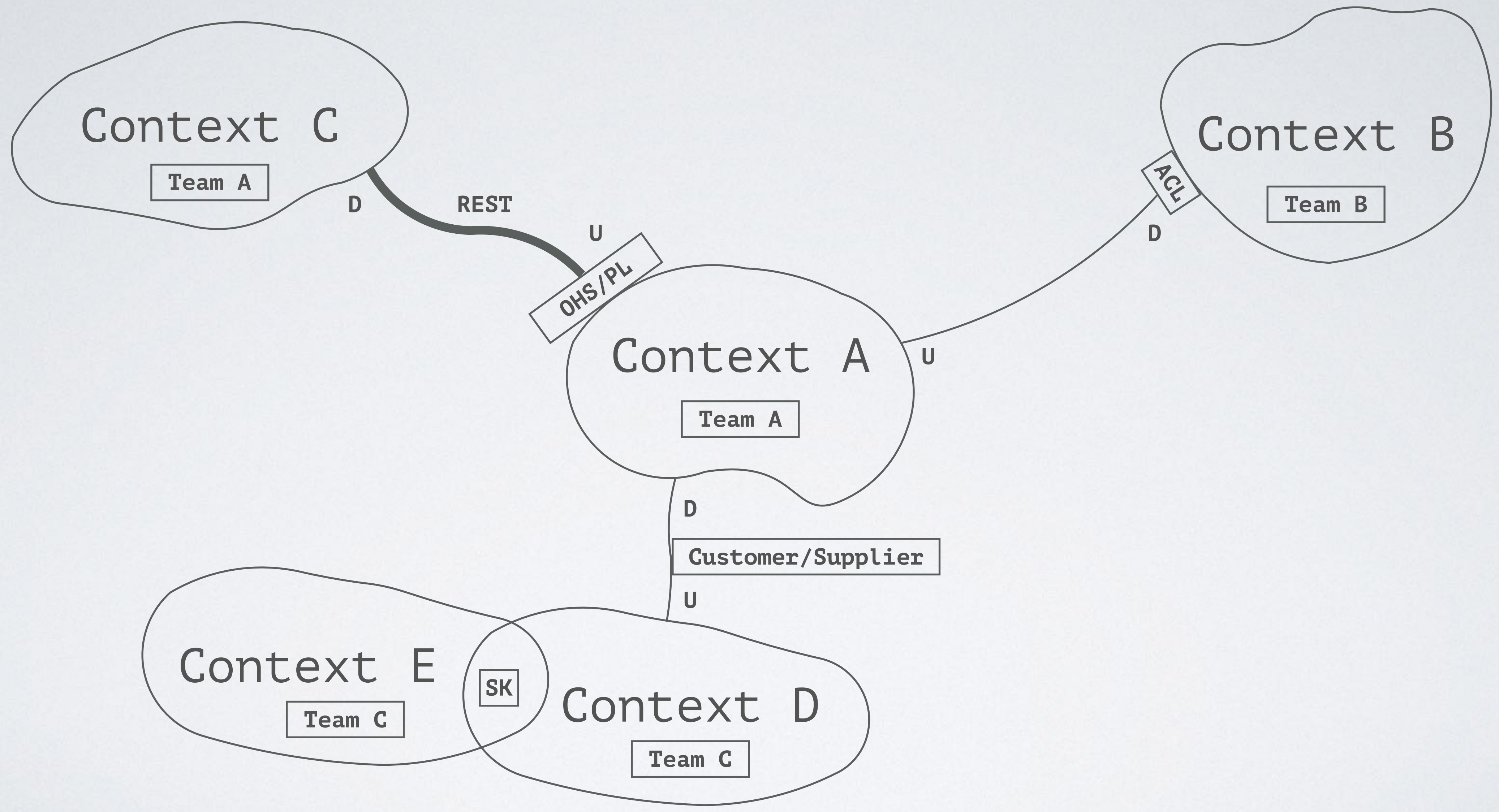
- Bounded Contexty se neintegrují
- Když je integrace:
  - Zbytečná
  - Příliš drahá
  - Dá se nahradit jednodušším řešením (ručně, kompozicí UI, ...)

# OPEN HOST SERVICE

- Poskytovatel nabízí službu, kterou může použít kdokoliv
- Užitečné, pokud má o integraci zájem více konzumentů

# PUBLISHED LANGUAGE

- Poskytnutí obecného jazyka pro výměnu informací mezi dvěma Bounded Contexty
- Dobře dokumentovaný jazyk  
(např. XML Schema, JSON Schema, Avro, ...)
- Často se kombinuje s Open Host Service



# ARCHITEKTURA BOUNDED CONTEXTU

---

Domain-Driven Design nevyžaduje žádnou speciální architekturu.

Zvolená architektura by měla odpovídat komplexitě a důležitosti problému.



# ARCHITEKTURA BOUNDED CONTEXTU

- Rich Domain Model
- CRUD Model
- Anemic Domain Model
- Transaction Script Model
- ...

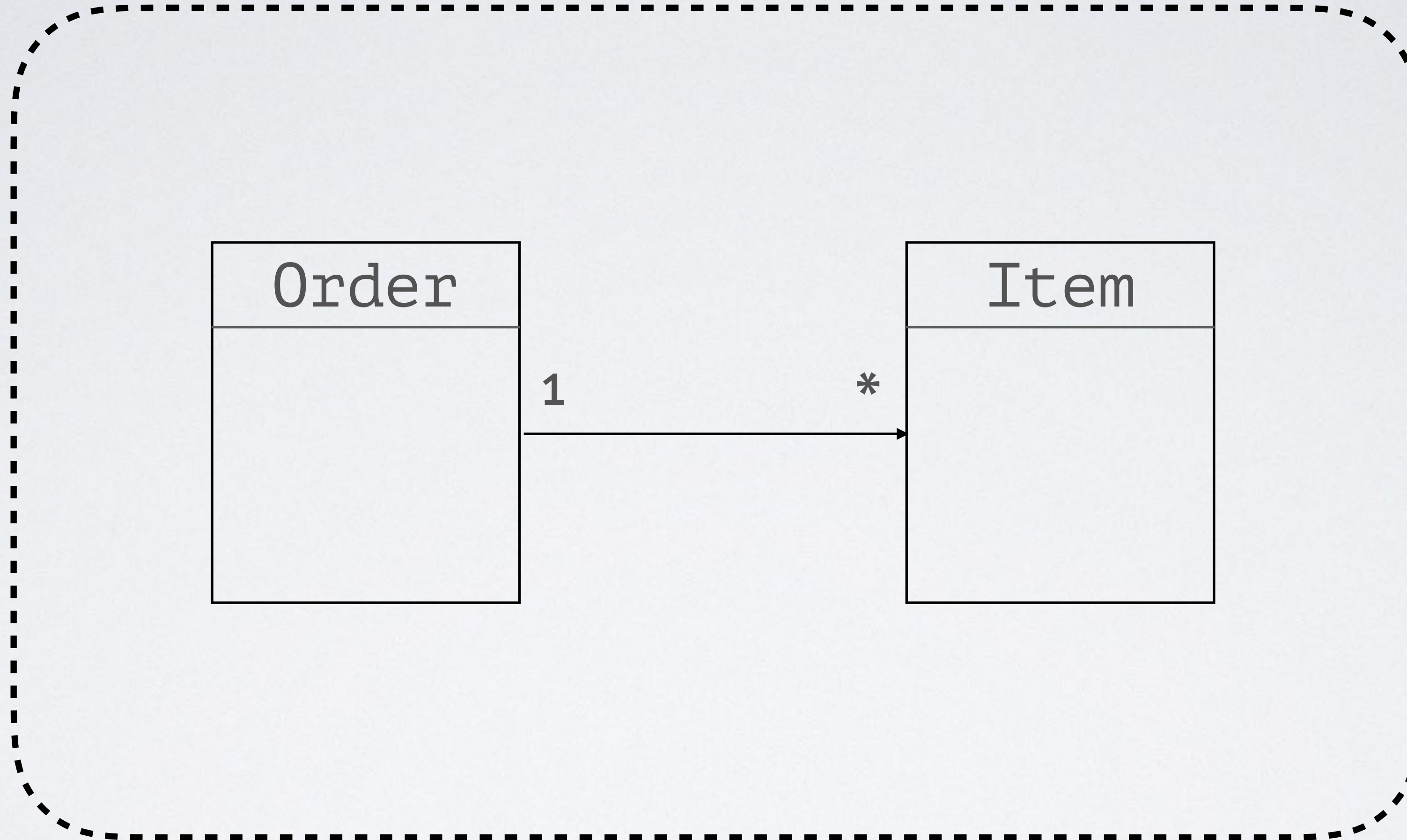
# TAKTICKÝ DESIGN

---

# AGGREGATE

- Reprezentuje doménový koncept nebo vztahy mezi doménovými koncepty
- Definuje hranice konzistence konceptu - vše uvnitř musí být vždy a okamžitě konzistentní
- Business pravidla určují, co musí být okamžitě konzistentní
- Reprezentace:
  - Graf objektů (OOP)
  - Datové struktury a funkce (FP)

# Order Aggregate



# PRAVIDLA NÁVRHU AGGREGATE

- Aggregate chrání business invarianty
- Aggregate je co nejmenší
- Aggregate se odkazuje na ostatní Aggregates pomocí identifikátoru
- Změna ostatních Aggregates pouze pomocí Eventual Consistency.

V ideálním případě platí:

| Use Case = | Transakce = | Aggregate

# DOMAIN EVENT

- Informuje o businessově důležité události v doméně
- Domain Model na ně může reagovat
- Integrace s dalšími Bounded Contexty

# EVENT SOURCING

---



Event Sourcing

je způsob ukládání aplikačního stavu.

V tradičních systémech  
ukládáme pouze aktuální stav.

V Event Sourced systémech ukládáme všechny změny vedoucí k aktuálnímu stavu.

Změnám stavu říkáme události,  
v některých systémech fakta.

# EVENT

- Reprezentuje změnu stavu
- Stala se v minulosti
- Není možné ji měnit

# EVENT STREAM

- Ukládání událostí
- Sekvence událostí seřazených podle jejich vzniku
- Události se pouze přidávají (append only)
- Mažou se pouze z legislativních důvodů

# PROJECTION

- Pohled na data generovaný pomocí historických událostí
- Příklad: Zjištění zůstatku na běžném účtu
  - Přehrajeme historické události
  - Reagujeme na ty, které mění zůstatek

# ŽURNÁL FINANČNÍCH TRANSAKČÍ

<b>Datum</b>	<b>Popis</b>	<b>Debet</b>	<b>Credit</b>
01.01.2017	Založení účtu		50 000
05.01.2017	Nákup monitoru (Alza)	12 000	
10.01.2017	Plat		50 000
15.01.2017	Večeře (Bruxx)	2 000	
25.09.2017	Nákup potravin (Tesco)	1 000	

- Tabulka reprezentuje Event Stream jednoho konkrétního účtu
- Řádky reprezentují příslušné události



# EVENT STORE

- Úložiště událostí pomocí Event Streamů
- Pokročilejší implementace podporují:
  - Operace s událostmi (emitování nových, odkazy, ...)
  - Operace s Event Streamy (mazání, kopírování, ...)
  - Projections (vytváření, editaci a mazání)

# VLASTNÍ IMPLEMENTACE EVENT STORE

- Základ je jednoduchý
- Jako úložiště je možné použít RDBMS, NoSQL, file systém, ...
- Implementace je obvykle naivní a v produkci selhává

# EVENT SOURCING - VÝHODY

- Přidaná hodnota pro business - konkurenční výhoda
- Integrace
- Perfektní auditní log
- Debugování
- Testování

# EVENT SOURCING - PROBLÉMY

- Výkon
- Verzování událostí
- Omezené možnosti dotazů

# EVENT SOURCING V DOMAIN-DRIVEN DESIGNU

---

# EVENT SOURCING V DOMAIN-DRIVEN DESIGNU

- Ukládání stavu Aggregates
- Každý Aggregate má svůj Event Stream
- Aktuální stav Aggregate je Projection z historických událostí

CQRS

---

# CQRS

- Command and Query Responsibility Segregation
- Dělí systém na dvě části:
  - Command - operace vedoucí ke změně stavu a zápis změn
  - Query - získání různých pohledů na stav



# CQRS - TYPY ZPRÁV

- Command Message
- Event Message

# COMMAND MESSAGE

- Proved' operaci (např. OpenAccount)
- Vykonání operace může být odmítnuto
- Obvykle platná v rámci jednoho Bounded Contextu

# EVENT MESSAGE

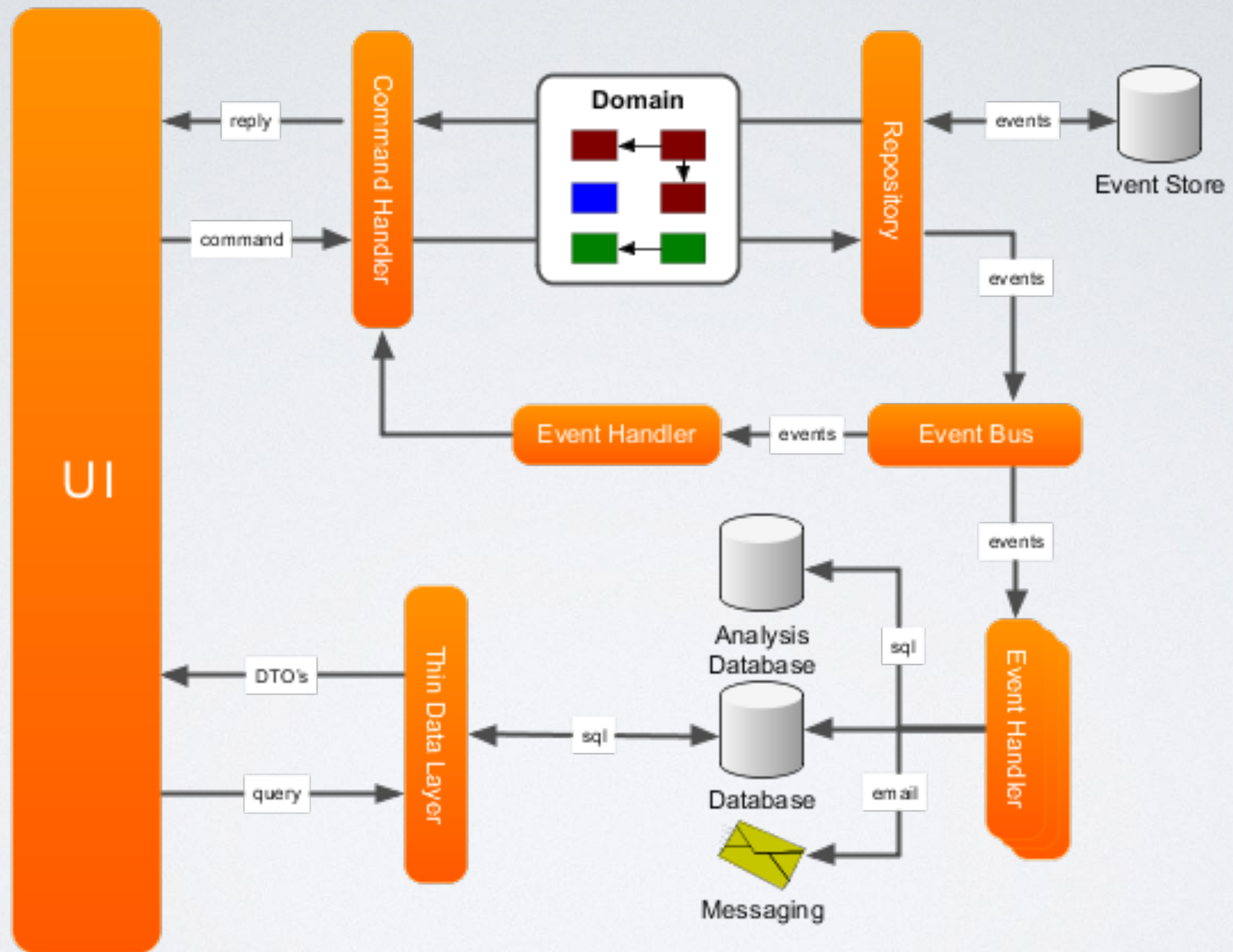
- Informuje o vykonání businessově důležité události (např. AccountOpened)
- Systém na ni může reagovat
- Název v minulém čase
- Nelze ji odmítnout

# CQRS - VÝHODY

- Rozdělení odpovědností
- Flexibilita - jeden "Source of truth", ale více pohledů
- Nezávislá optimalizace a škálování

# CQRS - NEVÝHODY

- Komplexita
- Duplikování
- Eventual Consistency (potenciálně)



CQRS

V DOMAIN-DRIVEN DESIGN

---

# CQRS, DOMAIN-DRIVEN DESIGN, EVENT SOURCING

- Vhodný doplněk Domain-Driven Design  
(řeší omezené možnosti dotazů v Event Sourcingu)
- Command část - Aggregates, Domain Events, Event Sourcing
- Query část - Projections
- Synchronizace obou částí je Eventual Consistency



OTÁZKY?

---